

NVE
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo.

Liseter og Hyllsjøen Velforening

Deres ref: 201915050-2 (NVE); 19/01501 (Eidsiva) Ad nedlegging av Hundsjømagasinet og endret reguleringsregime for Hyllsjøen i Engerdal kommune

Tilsvar på kommentarer til høringsuttalelser fra Hafslund Eco Vannkraft

Hyllsjøene:

Regulant medgir at foreslått forslag fra Lisetra og Hyllsjøen Velforening teknisk er fullt gjennomførbart, men opprettholder av økonomiske grunner at Hyllsjøen senkes 0,5m.

Økonomi.

Regulanten beregning er at en gevinst på 0,21 Gwh ikke kan forsvares en kostnad på 1,7-1,9 millioner kroner eller kr. 8-9/kwt for ett tilleggsoverløp som gir 0,2m senking. Produksjonstapet er beregnet pro rata med redusert magasinivolum ved nåværende HRV / senket 0,2m og senket 0,5m. Selv med nåværende HRV forekommer det overløp og dermed produksjonstap. Økende senket HRV og en uregulert Hundsjøen i tillegg vil gi større produksjonstap. En 0,2m senking vil klart gi mindre overløp enn en 0,5m senking og dermed en produksjonsgevinst utover det som er beregnet som magasinert volum.

Midlere tilsig til Hyllsjøen er 0,36m³/s fra nedslagsfelt til sjøen og nedslagsfelt i Røakanalen nedenfor overføringspunkt i Røa. Overføring på 0,15m³/s fra Røakanalen er ganske konstant over året mens overføring fra uregulert Hundsjøen vil variere mye fra det årlige gjennomsnittet på 0,1m³/s som er lik oppgitt kapasitet på overføringen (lukket strekning i rør?). Dette gir midlere tilsig på 0,61 m³/s som kan sammenholdes med slukeevnen på turbinen 1,12m³/s (dobbelte av midlere tilsig). Det naturlige vintertilsiget er lite mens det om sommeren vil være tilsig som flere ganger er mye større enn slukeevnen til turbinen og det blir overløp selv med «buffermagasin» med vannstand under HRV. «Buffermagasinet» vil være større ved 0,2m senking sammenholdt med 0,5m senking og det er kanskje ikke urimelig med en produksjonsgevinst på minst 0,1 Gwh.

I kostnadsoverslaget er det hevdet at det må påregnes 2m graving i myrmasser for dam og overløpskanal som virker fordyrende. Dette kan kun gjelde overløpskanalen nedenfor adkomstveien mot Hylla da det ovenfor denne er grunt til morenemasser. En optimalisert kanal (dybde/bredde) kan trekkes mot øst og inn i morenemasser (farget gult) nedenfor adkomstveien slik at man nesten kan unngå graving i myr. En kanal gravd i de eksisterende morenemassene som inneholder mye stein vil gjøre erosjonssikring enklere, naturstein skal benyttes.

Det skal utføres tiltak både ved primær- og sekundærdam ved Hyllsjøen og kostnad til vegutbedring tilfaller ikke bare nytt flomløp. Det er oppgitt at dimensjonerende flom er beregnet uten klimapåslag. Foreslått tiltak med 0,2 senking ved nytt lengre overløp vil redusere risiko og kostnader om det viser seg at klimaendringer øker flommene. En 0,2m senking vil også redusere kostnadene til tiltak ved eksisterende båthus.

Miljø og Estetiske forhold

En naturlig endring av vegetasjon aksepteres naturligvis av velforeningen, men en vegetasjonsendring over større arealer p.g.a. 0,5m senking er noe annet. Det er flate myrområder som framkommer ved senking og randsonen rundt vannet vil i stort beholde samme karakter som i dag. Nåværende regulering viser historisk en median vannstand på 0,3-0,15m under HRV i perioden juni-september. Regulanten har etter senking beskrevet en buffer på 0,2-0,4m for å unngå vanntap og dermed en vannstand 0,9 cm under HRV eller opp til 0,7m under historisk sommervannstand. Med en 0,2m senking bør regulanten kunne beholde den historiske sommervannstanden på samme nivå (0,3-0,15m) under HRV.

Som uttrykt i høringsnotatet fremholdes at det biologiske livet i sjøene har «tilpasset» seg en regulering med senket vannstand under vinteren og en vannstand 0,3-0,15m under HRV i sommer og høstmånader. En tørrlegging av større arealer ved 0,5m senking vil være negativt for det biologiske livet i sjøen inkludert fisk som beiter på disse områdene. Også bruk av båt og områder for fiskeing vil bli klart redusert ved en senking som i perioder vil være opptil 0,9m under HRV eller 0,7m under historisk sommervannstand.

Det er ikke store endringer som skal til i produksjonsgevinst eller kostnader før dette overløpet blir ett lønnsomt tiltak.

Søknaden undervurderer sterkt miljø og estetiske forhold ved en senkning av vannstanden med 0,5m. En eventuell marginal tilleggs-kostnad kan ikke rettferdiggjøre at man ikke bygger et tilleggsoverløp som begrenser senkingen til 0,2m som i tillegg også reduserer risiko og kostnader ved framtidige klimaendringer.

Hundsjøen

Det synes som de direkte berørte parter er overens om at Hundsjøen senkes og at regulering opphører. Da er det å håpe at tilbakevending av vegetasjon på store tørrlagte områder skjer raskt.

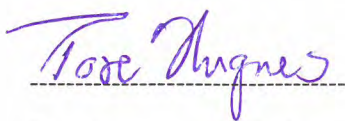
Det vil heretter bli naturlig avløp ut av sjøen til Hundsjøbekken mens overføring av vann fra denne ved en kanal til Hyllsjøen skal opprettholdes. Dette har i mange år skjedd på en uryddig måte over en lengre strekning med ukontrollerte avløp hvor regulanten har forsøkt å få kontroll ved en delvis rørlegging. Da Hundsjødammen ble opprustet i 1983 var det fortsatt en liten trebukkdamm ved overføringen som styrte vann inn i kanalen, men hvor det også var tatt ut elementer for å sikre vann også til Hundsjøbekken ved mindre vannføringer.

Gjennomsnittlig avløp fra Hundsjøen er 0,1m³/s som ifølge regulanten tilsvarer kapasiteten på overføringen (bestemt av eldre lukket rørstrekning?). Vintertilsiget er beskjedent mens det om sommeren vil være lange perioder med vannføring flere ganger middelverdien. Hundsjøbekken vil etter avgrening/overføring til kanalen gjennom vår/sommer og høst derfor jevnlig ha en forholds god vannføring som gir gode forhold for bunndyrsliv og fisk. Det bør derfor fortsatt sørges for at det er tilsig til bekken i tørre perioder og om vinteren for å opprettholde dette slik det har vært i flere tiår.

Opprydding og kontroll på avgrening til bekk/kanal og kapasitet på overføringskanal er nødvendig samtidig som det tilrettelegges for en tilfredsstillende kontrollert minstevannføring til Hundsjøbekken. Avgrening bekk/kanal skal utformes slik at fiskevandring kan skje. En minstevannføring vil ha liten betydning for kraftproduksjonen sammenholdt med en god kontroll på overføring til kanalen.

Mvh

Lisetra og Hyllsjøen Velforening

Tore Hugnes, styreleder

Jan Lindemark, fagansvarlig

Kopi sendt:

Grunneier Hanne Heggeriset og Roger Axelson – hanne.heggeriset@sb1ostlandet.no / ted.axelsson@seltor.no

Engerdal kommuneskoger v/ Erik Lund, - erik.lund@engerdal.kommune.no

Engerdal Kommune v/ ordfører Line Storsnes, postmottak@engerdal.kommune.no

Setereierne - Lisetervegen, v/ Per Olav Oppgård – per.olav.oppgard@engerdal.kommune.no

Sameiet Gjermunds – Lillestu, Mia Faldmo og Gjermund Gjermunds, Heggeriset, 2440 Engerdal.

Grunneier Kristian Prydz,- kristian.prydzibv.uio.no

Lisa Tønne / Kyrre Hj. -kyrrehj@gmail.com

Geir Dager – geir.ny-dager@online.no

Kjetil Svingen – kjetil.svingen@tepas.no